

[Udenrigsministeren.]

det jo ikke er rigtigt, at vi i vores uransagelige visdom — jeg takker selvfølgelig for at få tillagt en sådan, det er ikke altid, jeg får det fra hr. Arentofts side, og det tager jeg til mig — pånøder u-landene en teknik, de ikke ønsker. Det er gentaget mange gange heroppe i dag, at det er u-landene selv, der fremsætter ønsker om projekter, og vi prøver at gennemdrøfte det, så godt vi kan, med dem. Det betyder ikke, at der ikke kan begås fejl. Det betyder heller ikke, at der ikke kan begås fejl i den af hr. Arentoft nævnte retning, men det er altså ikke sådan, at vi pånøder nogen noget, og det synes jeg det er vigtigt at sige.

Hr. Arentoft kom ind på et enkelt, man kan sige mindre projekt, dette indiske projekt om spiraler som svangerskabsforebyggende middel, og spurgte, om jeg dog ikke ville indrømme, at det ikke var nogen succes, eller at det var en fiasko — jeg husker ikke, hvordan ordene faldt — og det vil jeg da gerne. Men så må jeg også sige, at forhistorien jo var den, at som led i det indiske program afprøvede man på det tidspunkt en indisk produceret spiral. Man udtrykte fra indisk side ønske om at få lejlighed til at afprøve den danske spiral, og det gik man altså ind på fra dansk side. Det viste sig, at det ikke var nogen succes, og derefter standsede det. Det er jo den slags situationer, vi kan komme ud for mange gange. Det er altså helt erkendt, at det var et indisk ønske; det blev fulgt nøje, det blev vurderet nøje. Det viste sig ikke at være en rigtig ting, og så standser man det, og sådan må der vel arbejdes.

Men det, jeg navnlig gerne vil sige til hr. Arentoft — jeg skal lade være at komme ind på den sædvanlige diskussion, vi har taget nogle gange om, at bare vi lader det hele gå frivilligt, så går det alt sammen, så skal vi have lidt af den debat, som andre tog om invalidepensionen i går, det synes jeg vi skal spare os for i dag — er en mere principiel ting. Hr. Arentoft siger, og det kan lyde besnærende: hvis de pågældende lande har noget ud af at samarbejde med danske firmaer, så lad dem gøre det, så lad dem betale det, og så går det jo af sig selv, hvorfor skal vi dog blandes ind i det? Hr. Arentoft sluttede med at sige, at han gik ind for privat virksomhed, og her var han enig med uden-

rigsministeren; jeg tror, det er nogenlunde korrekt citeret. Ja men denne private virksomhed kommer jo ikke i gang uden brug af de regler, der findes i bistandsloven; det er jo det helt afgørende punkt. Hr. Arentoft nævnte selv spørgsmålet om cementprojektet i Nordvietnam, F. L. Shmidths projekt. Hvorfor er dette blevet en dansk leverance? Det er det ganske enkelt, fordi Vietnam kom og sagde: er der noget, vi har brug for i vores opbygning boligmæssigt og på anden måde, så er det cement, vi ved, at Danmark har ekspertisen. Man ønskede altså at få denne hjælp herfra. Man kunne selvfølgelig ikke klare det, hvis ikke vi herfra stillede lån til rådighed, hvad vi derfor gjorde.

Så viste det sig ganske rigtigt, som hr. Arentoft sagde, at det var ved at gå i vasken, fordi det blev noget dyrere og pengene ikke slog til. Så var der to muligheder. Den ene mulighed var at gå til finansudvalget og sige: kan jeg få 100 mill. kr. ekstra til Nordvietnam? Jeg var ikke helt sikker på, om hr. Arentofts parti ville stemme for disse 100 mill. kr., og så tog jeg det hensyn at lade være med at gå til finansudvalget og spørge om disse 100 mill. kr. Så arbejdede vi på forskellige andre løsninger, og en af dem var, at Japan gik ind med den sidste del af dette beløb. Jeg var selv med til at drøfte det lidt, da jeg var i Japan, og vi var også i forbindelse med F. L. Smidth om det. Jeg ser netop i Jyllands-Posten for i dag, at vejen nu skulle være banet, for de sidste 100 mill. kr. skulle nu være sikret fra japansk side. Det betyder formentlig, at en tilsvarende del af arbejdet går til Japan, og det kan jeg da godt beklage, men det er der ikke noget at gøre ved. Når vi ikke fra dansk side kan finansiere mere, så må vi finde os i, at en del af arbejdet går den vej.

Det er et helt klart eksempel på, at når dansk erhvervsliv får disse muligheder i udviklingslandene, så er det, fordi udviklingslandene ønsker det, og fordi vi kan yde dem forskellige former for bistand i form af enten statslån eller garantier for private kapitaloverførsler, som hr. Arentoft kender fra udviklingsloven.

Jeg kan ikke lade være at nævne, at jeg netop har set, at man fra svensk side, fra den svenske udenrigsminister, har fortalt, at man i Vietnam, efter at man først havde ydet dem bistand inden for skovindustrien,